

Grønlandski veruleikin

Thue Christiansen hefur teknað grønlandska flaggið við donsku litunum fyrri at vísa, at hóast ríkið er tað sama, er veruleikin hvør sín í Danmark og Grønlandi

Umframt at hava verið virkin í mentunarpolitikki í nógv ár, er Thue Christiansen eisini ein fjølbroyttur listarmaður sjálvur.

Hann malar, teknað, og ger myndir út træi og metalli. Hansara listarverk prýða nógvir almennir bygningar í Grønlandi, hann hefur gjørt hópin av búmerkjum til handlar og fyrtikur í Grønlandi, umframt fleiri frimerki.

Og Thue Christiansen er eisini maðurin, sum hefur gjørt grønlandska flaggið.

Bert krossmerki

Í 1984 útskrivaði grønlandska landsstýrið eina kapping um at tekna eitt grønlandskt flagg.

Næstan øll uppskotini sum komu inn, fylgdu norðurlandska síðinum við krossmerki. Og fyrri at fáa eitt meira fjølbroytt úrval, heitti landsstýrið tí á sjey listarmenn um at gera uppskot, har krossurin ikki var við.

Millum hesar var Thue Christiansen – og hansara uppskot vann seinni kappingina. Tað gjordist grønlandskt flagg – og 1985 varð tað fyrri fyrstu ferð nýtt alment.

Stríðsmál

Men tað vóru verri enn so øll, sum vóru negd við valið hjá kappingarnevndini.

Nógv vóru – og tey eru framvegis nógv – sum ikki vilja brúka flaggið. Tey flagga við Danebrog í staðin. Og Thue slapp heldur ikki alment at greiða frá, hvat tað imyndaði. Bæði tey grønlandsku dagbløðini vóru so nógv imóti flagginum, at tey ikki vildu tosa við hann um tað.

Ti kom tað ikki bara fyrri í Føroyum, at flaggið vendi øvugt, tá tað varð vundið á stong.

Tað var ikki fyrr enn fyrri fimm árum síðani, at Thue í grønlandskum sjónvarpi slapp at greiða frá, hvat flaggið imyndar.

Vildu hava krossflagg
Orsøkin til mótsøðuna er, at nógv heldur vildu hava flagg við krossi í sum tey norðurlandska londini.

– Tað varð sagt, at krossurin hjá teimum londunum stóð fyrri kristindómi – og tað er jú heilt skeið, sigur Thue.

Men tað var líka við, at eitt tilíkt flagg vann kappingina.

– Úppskotið sum gjordist nummar tvey, var eitt flagg við grønnum krossi, greiðir Thue frá. Krossurin var grønur, tí Grønland á donskum og øðrum málum eitur Grønland.

– Eg haldi tað hevði verið stórt spell, um eitt tilíkt flagg vann, sigur hann.

Tvær myndir í einari

Vinnandi uppskotið hjá Thue sær ikki Grønland uttanifr, men tekur stóð í grønlandsku náttúru.

– Tað hvíta í ovara parti imyndar innlandsisin, og tað reyða er ein fjørður ella ein vík. Tað hvíta í niðara parti er eitt ísfjall.

– Men tað reyða í ovara parti kann eisini vera sólin sum setir, og hon litur so sjógvin kring ísfjallið reyðan.

Tað er ikki av tilvild, at litirnir í hesi náttúrumynd eru reytt og hvítt.

– Tað eru litirnir í Danebrog, sum eg havi sett saman á ein øðrvísi hátt. Tað merkir, at Danmark og Grønland er sama ríki – men hvør sin veruleiki.

Grønlandska styrkin

Thue heldur, at skulu grønlandingar verja og styrkja sín identitet, so má stóð í takast í tí grønlandska veruleikanum. Náttúru, málum, mentanini.

Og tað er tað, flaggið i-myndar.

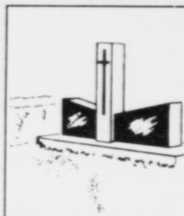
– Eg bæði vóni og vænti, at allir grønlandingar so við og við fara at taka flaggið til sín, sigur hann.

– Tað verður sum í Føroyum. Nøkur brúka Danebrog í eina tíð eftir at nýggja flaggið er komið – men til endans fær grønlandska flaggið somu stóðu í Grønlandi, sum Merkið hefur í Føroyum.

Uppskotið sum gjordist nummar tvey í kappingini, var eitt flagg við grønnum krossi. Hann var grønur, tí landið eitur Grønland á donskum. Tað vinnandi uppskotið hjá Thue Christiansen tekur stóð í tí grønlandsku náttúruni

GRAVSTEINAR & KANTSTEINAR

GRAVSTEINAR

frá kr. 4.200,-

KANTSTEINAR

frá kr. 550,-/m

SÍÐUR U. SKOYTI

frá kr. 800,-/m

Vit senda príslista við litmyndum

Síggið framsýning okkara í Runavík og í R. C. Effersøesgøtu 19 í Havn. Ringið og avtalið tíð.

DANSTEIN

Runav./Havn- Tlf. 47512 - 48573 - 84512 - 18323

★ Svarar eisini eftir arbeiðstið ★

Hús í Hattarvík

uml. 50 m² við miðstöðuhita og í góðum standi, til sølu um hóskandi boð fæst.

Tlf. 21532

Grønlandskt er í menning

– Dugir tú bara grønlandskt, fært tú illa vent tær til umsitingina í Grønlandi. Starvsfólkini eru flestøll donsk og duga bara danskt. Hetta er ein hóttan móti grønlandskum – men stóðan broytist til tað betra

Sjálvt grundarlagið undir og karmurin um eina mentan, er málið. Og sum í Føroyum hefur málsstríðið verið tann týðningarmesti táttur in í stríðinum hjá Grønlandinum hjá Grønlandinum fyrri at varveita síni eyðkenni og sín identitet.

«Figgindin» – hjá teimum sum hjá okkum – er fyrst og fremst danskt. Men stóðan hjá grønlandskum er munandi verri.

– Á byggunum í Grønlandi er danskt ikki nøkur hóttan, sigur

Thue. Har verður bara grønlandskt tosað, og har fólk duga danskt, er tað 2. mál.

Annarhvør er dani í Nuuk
Men í Nuuk er stóðan verri.

– Helmingur in av øllum fólkinum í Nuuk eru danir. Tey flestu fólkin í umsitingini eru eisini danir, og tað ger, at umsitingarmálið bara er danskt.

Hetta hefur nógvir sera óhepnar fylgjur. M.a. tað, at ein grønlandingur, sum

bara dugir grønlandskt, illa kann venda sær til umsitingina.

– Tað dominerandi málið er danskt. Fyri grønlandingar er tað ein praktiskur trupulleiki ikki at duga danskt.

Thue greiðir frá, at hann ofta má umseta fyrri fólk, sum venda sær til umsitingina við onkrum spurningi.

Vend kemur í

Ikki at kunna tosa sitt eigna mál við myndugleikarnar í landi sínum, er sjálvsagt ein mannminskandi stóða – men í løtuni hendir ein broyting til tað betra.

– Tað verða alt fleiri grønlandingar í umsitingini, og tað ger, at grønlandskt kann brúkast í stóðugt sterri mun.

Men eisini á øðrum

økjum gongur rættan veg.

Til fyrri stuttum vórðu grønlandsk og donsk børn bytt sundur í skúlanum, og undir víst á hvør sínum máli, greiðir Thue frá. Men nú hava vit fingið ígjøgnum, at donsk børn skulu í grønlandskar klassar, har grønlandskt eisini verður tosað.

Nógv vóru imóti hesi skipan at byrja við – serliga donsk foreldur. Men nú verður skipanin góðtíkin, og Thue Christiansen heldur hetta vera eitt stig á rætta leið fyrri at verja og menna grønlandskt.

Harafturat heldur hann hetta vera við til at bróta niður skilnaðin, sum er millum grønlandingar og danir í Nuuk.